

Paulus surat

man bel atuil in parsai se kota

Kolose

Paulus sai un surat ta

1 ¹Boa-blingin deng au, Paulus. Ama Lamtua Allah esa man huil auk son le daid Yesus Kristus atulin in nutus. Ne ni muik kit kaak-palin Timutius, un tunang boa-blingin bel mi kon.

²Auk dul surat ni bel mia, Ama Lamtua Allah atulin in parsai se kota Kolose ngas, man muid napiut Yesus Kristus lalan in nuli ka.

Kaim nodan le Ama Lamtua Allah, kit Aman na, tulu Un dalen banan na bel mia, le halin mi in nuli ka tetesa, titu-tema nol dame.

Paulus kohe-kanas bel atuil in parsai ne kota Kolose ngas

³Taom eta kaim kohe-kanas bel mia lam, kaim nodan mammo se Ama Lamtua Allah, kit Lamtuan Yesus Kristus, Ama ka. ⁴Ta kaim ming dasi mammo deng mi in parsai Yesus Kristus sa son, nol deng mi in namnau ka, nol mi dalen in banan bel totoang atuil in parsai ngas sa. ⁵Mi tao ela, undeng mi taan noan muik dasi-dais banan, man dulu taung mian ne sorga. Dais nias, mi ming netas son deng in teka-teka man toma ngas, na Ama Lamtua Dehet Dais Banan na, ⁶man atuli tia tek mian son deng hmunan nua. Dehet Dais Banan na holhising lako papes apan-kloma ki son, nol haup isin banan, undeng un bali atuli li in nuli ki le daid banan. Mi in nuli ka kon seda le daid banan ela, ninin deng hmunan nu mi in ming Dehet Dais Banan na, nol taan baktetebes Ama Lamtua Allah dalen banan na ka.

⁷Mi tui dais nias son deng kaka Epafras, un nam kaim tapan in dake man kaim namnau. Ta un makoe in lako-daek Kristus osa la

napiut se mi hlala ka.^a ⁸Un nahdeh kaim in se ia ngias deng mi in namnau, man Ama Lamtua Koo Niu ka bel mi son na.

⁹Undeng na, lolo hmunan nu kaim in ming deng mia ka, kaim kohe-kanas tutungus bel mia. Kaim nodan Ama Lamtua Allah, le mi taan baktetebes Un in koma ka, nol mi taan nal dasi mamu, muid asa man Ama Lamtua Koo Niu ka in tui mia ka. ¹⁰Nini ela, mi in nuli ka toma, le kil Ama Lamtua Allah ngaal banan na. Nol mi kon tao Ama Lamtua dalen kolo se totoang dasi las dalen. Eta mi tulu dael banan nol atuli lam, mam Ama Lamtua bel mi isin banan. Nini ela lam, mi in taan deng Ama Lamtua ka taplaeng.

¹¹⁻¹³Kaim kon kohe-kanas le nodan Ama Lamtua Allah bel Un in kuasa man uhu isi ka, le halin mi lepa-haal nal totoang dasi las nol in kehe. Kaim nodan le mi dalen nas inu nol dael kolo, le halin mi nodan mamu tutungus se Ama Lamtua Allah. Ta Un sai lalan son le mi sium nal mi nena, deng pusaak in ne sorga kua. Pusaak na ka, Un belen se totoang atuil in parsai Yesus Kristus sas. Ta Un sao kit son deng kuasa mitang nga, hidim tamang kit lakong daid Yesus Kristus atulin, le daad se langa ka dalen. Un kon nikit Yesus Kristus, le daid kit Lahin. Yesus nam, Ama Lamtua Allah Ana in namnau ka. ¹⁴Ta Ama Lamtua Allah sao Un Ana ka son, le halin sui nal kita, nol kose soleng kit in kula-kula ngas.^b

Kristus na mo, lapa dui deng totoang

- ¹⁵ Kristus nam, hnika mes nol Ama Lamtua Allah,
man atuli li ngat netan lo.
Un muik muna son deng totoang,
nol Un daid Tuang deng totoang man Ama Lamtua Allah in koet son nas.
- ¹⁶ Ta Ama Lamtua Allah pake Una
le koet nal apan-dapa ku nol apan-kloma ki isin nas totoang.
Un tao dasi-dais man atuli li in ngat neta,
nol man atuli li in ngat net lo ngas.
Tuladang el, in kil bandu, in kil kuasa,
lahi-lahi las, nol tuang-tuang ngas.
Totoang man Ama Lamtua Allah in le koet tas,
Un tao bel Yesus Kristus,
nol Yesus kon man daek nas totoang.
- ¹⁷ Dedeng tenga las muik lo bii kam,
Un muik meman son.
Totoang in muik son nas, butu-kil nol Una,
Nol Un kon man mana-koet one.

^a 1:7: Kolose 4:12; Filemon 23   ^b 1:14: Efesus 1:7

18 Un man daid Tulu deng atuil in parsai ngas totoang,
Nol Un apa ka na mo, mo atuil in parsai ngas.

Ta Un man nuli pait muna!,
Deng totoang in mate hidim nuil pait tas.
Un man muun dui hihidi,

Nol Un man lapa dui deng totoang.^c

19 Totoang man in ne Ama Lamtua Allah Apa ka ngas,
kon muik ne Kristus apa ka dalen,
nol na man tao Ama Lamtua Allah dalen kolo.

20 Ama Lamtua Allah nini Yesus Kristus,
le mole-daem nol totoang man Un in koet son nas.

Un bel Un Ana ka,
le halin daid in sui-nahat, nol Un dala ka baa,
didiin mate se kai sangsuli lua,
le halin totoang in se apan-dapa kua ngas,
nol totoang in se apan-kloma kia ngas,
haup in mole-dame pait nol Ama Lamtua Allah.^d

21 Hmunan nu mi esan nulim katang, likun deng Ama Lamtua Allah. Mi mus nol Una, hidim nuil bakisan deng Una, undeng mi dalen in daat ta nol mi in tao dadaat tas, labang nol Un tutungus. 22 Ela kon no, halas ni Un man sai lalan son le kit haup in mole-daem pait nol Una. Lole Un man nutus Un Ana ka le daid atuli. Nol Un bel Un Ana ka, le daid in sui-nahat, halin mate se kai sangsuli lua le kit haup in mole-dame pait nol Una. Yesus Kristus tao ela, le halin Un kil nol kit lakong dil se Ama Lamtua Allah sila ka, le daid atuil niu, nol muik in kula-sala pait lo. 23 Tiata, mi musti tahang napiut se mi in parsai ka. Parsai dididi le heheon deken! Boel hoen-nodat deng Dehet Dais Banan na deken, man mi simun nol ming son se hmunan nua ka. Atuli li laok tek Dehet Dais Banan na son se ola-ola se apan-kloma kia. Nol Ama Lamtua nutus au, Paulus, le auk laok tek Dehet Dais Banan na kon.

Paulus lii-lau Ama Lamtua atulin nas

24 Dedeng Kristus nuli se apan-kloma kia ka, Un haup susa-daat mamoo. Nol halas ni auk kon lepa-haal susa-daat bili-ngala. Ela kon no, auk daleng ngi kolo tutungus. Eta muik atuli in haup susa-daat tam, nang le auk man lepa-haal in susa-daat na bel one, banansila el Kristus lepa-haal susa-daat bel Un atulin nas sa. Lole Un atulin nas, daid banansila el Un apa ka. 25 Ama Lamtua Allah bel auk os son le lii-lau Un atulin nas. Undeng na le auk tui mi Un in Teka-teka ngas didiin langa-langa. 26-27 Lolo hmunan nua, atuli li hii-ming Ama Lamtua in Teka-teka ngas.

^c 1:18: Efesus 1:22-23   ^d 1:20: Efesus 2:16

Mo oen taan in Teka-teka nas nahin na nol langa-langa lo bii, lole nahin na buni-napang nabale. Mo halas ni, Ama Lamtua nutus son le puting nahin na langa-langa bel Un atulin nas. Nol Un in koma ka, dehet man in muun isi na, taung totoang ngala-ngaal deng bangsa-bangsa in se apan-kloma kia ngas. Dehet man in muun isi na, elia:

Kristus nuli ne mi dalen nas!

Na ka, man tao mi parsai napiut noan,

mam Un tao dasi-dais in banan dudui ngas bel mia.

Nia ki, man kit atuli li nata-natang deng lolo hmunan nua.

²⁸Tiata, kaim tek atuli li totoang deng Kristus. Kaim tui nol tek nuting totoang atuli li, nini totoang in tana man Ama Lamtua Allah in bel kami ka. Kaim tao ela, le halin tao kuat-tes taplaeng atuil in parsai Kristus sas, le mam oen dil nal se Un sila ka nol in mae lo, lole oen in nuli ka lolo tutungus. ²⁹Undeng na le, auk dil dididi le daek mumuun bel mia. Auk dil dididi le daek mumuun nal bel mi ela, undeng Kristus in kuasa ka, man tao auk kuat-tes. Nol Un in kuasa ka, muun isi!

2 ¹Mi man daad se kota Kolose, oen man daad se kota Laodikia, nol oen man in tutnaal auk lo bii ngas! Auk in koma ka le mi totoang taan auk in daek mumuun bel mia kia. ²Ta auk kom le, tao tes mi dalen nas totoang, le halin mi kon haup in butu-kil apa daid mesa, undeng mi nuil namnau apa. Hidim mi daid in parsai baktetebes, undeng mi taan Ama Lamtua in koma, man hmunan nu buni-napang nabale ka nol baktetebes son. Dais in buni na, mo Kristus na! ³Suma Un sii man bisa bel in tana, man mi in parlu ka. Nol tui mi nini in tana na, le tao dasi-dais banan. In tana nia, banansila el hmuki-pusaak man in osa isi ka.

⁴Auk tek mi dais nias totoang, le halin muik atuli in maa le nole-lilung mi nini dais in kumis-mina deken. ⁵Memam auk katang nol mia. Ela kon no, auk nadidingun mi lo, undeng auk daleng ngi butu-kil nol mia. Nol auk daleng kolo, undeng auk taan noan mi in nuli ka toma, nol mi kil dididi mi in parsai Kristus sa nabale.

Kit in butu-kil nol Kristus, haup in nuli man in toma ka

⁶Undeng hmunan nu mi sium Yesus Kristus son le daid mi Lamtuan, tiata halas nia, mi musti hii-ming napiut se Una. Ta Un nam, daid mi Lamtuan tutungus. ⁷Eta mi nuil butu-kil nol Un ela lam, mi banansila el kai ina man dil dididi taplaeng nga, lole un klaput ta dolo tama blatas tene. Nol mi banansila el um in kuat ta, undeng bangun-pii ne netes in kuat dapa. Mi kuat-tes tutungus se mi in parsai ka dalen, banansila el mi in tui net son na. Nang le mi dalen nas inu nol in nodan mammo, undeng totoang dais man Ama Lamtua Allah in tao bel mi son nas.

⁸Doha-doha le halin mi muid atuil didang ngas deken, man pake atuli li in tana le nol mi sisa putim deng lalan lolo ka. Nol boel muid atuil in

tui tana man tui kam muik peke lo ngas deken. Ta oen in tui ka, suma maa deng atuli li in tana tukun, nol deng apan-kloma ki atorang ngas. In tui nas, maa deng Kristus lo.

⁹Totoang man in muik ne Ama Lamtua Allah Apa ka, muik ne Kristus Apa ka kon. Nol Kristus kon daid atuli, banansila el kita. ¹⁰Undeng mi butu-kil nol Kristus, le daid Un atulin, tiata Un tao mi le daid inu. Ta Un nam lapa dui hihidi deng totoang in kuasa, nol totoang in kil prenta banan tamlom daat tas.

¹¹Atuil Yahudi las bel oen anan nas le sunat halin daid tada noan, oen nam mo, Ama Lamtua Allah atulin. Oras mi tamam daid Kristus atulin na, mi kon tom in 'sunat'. Un nahin na elia: sunat ti in keteng soleng bulang se atuli li apa ka lo, molam Kristus in keteng soleng dasi-dais daat in ne kit dalen nia ngas. Nas, dasi-dais daat man kit kom in dakes, undeng kit niam, atuli.

¹²Dedeng oen sarain mi nini ui ka, banansila el puan mi leo-leo nol Kristus. Hidim mi kon haup in nuli balu, banansila el Un kon. Mi haup ela, undeng mi parsai noan, Ama Lamtua Allah nini Un in kuasa man muun isi ka, le bel Yesus Kristus nuli pait deng Un in mate ka. Un kon nini in kuasa na le daek se mi dalen nas.^e

¹³Hmunan nu, mi tuladang el in maet son na, undeng mi in kula-sala ka bili-ngala, nol mi tamam daid Ama Lamtua Allah atulin lo bii. Mo ela kon no, Un kose soleng mi in kula-sala ngas totoang, le bel mi in nuli balu, banansila el Un bel Kristus in nuli pait ta.^f ¹⁴In toma ka, kit musti haup in hukung, undeng kit kaliut Ama Lamtua Allah atorang ngas son. Mo Un kose soleng kit hukung ngas son, se dedeng oen in pauk Kristus se kai sangsuli lua ka.^{g h} ¹⁵Se na, Un tao tehen in kuasa deng mitang ngas nol in prenta dadaat tas totoang. Hidim Un tao nahmaeng oen se atuil hut mammo sila. Na banansila el tentara las nal se in hote-dati, le pait tam laok pukiu oen ingu la, halin tulu-balang noan oen musu las tehen son.

¹⁶Eta atuli le tao nahu mi deng atorang in kaa-ninu kam, toe mudis deken. Nol eta atuli le tao dais nol mi deng lelo-leol tene kas, fesat bulan lius balu, tam atorang deng leol teen in dake ngas sam, hii muid oen deken.ⁱ ¹⁷Atorang tuladang ela ngas, muik nahin muun lo! Ta atorang nas suma banansila el hlen nas tuun, man nanapat tam ilang. In esa-esa ka, mo Kristus na. Un nam, man muik napiut.

¹⁸Eta atuli le tao nahu mia, undeng mi muid atorang man oen in tao esan nas lo kam, hii deken. Ta eta mi hii one lam, mi sium nal dasi-dais banan man Ama Lamtua Allah in le bel mia ngas lo. Mo doha-doha le!

^e 2:12: Roma 6:4   ^f 2:13: Efesus 2:1-8   ^g 2:14: Alkitab dais Yunanin dul noan, "Mo Un kose soleng kit hukung ngas, undeng Un pauk nalas se Kristus kai sangsuli lu son."

^h 2:14: Efesus 2:15   ⁱ 2:16: Roma 14:1-6

Ta meman muik atuli kom in nuting lalan le tao nahu mia. Oen koma ka le mi musti tao apan nas deng dadale, nol hui-langus se Ama Lamtua ima-ii in ne sorga nguas, lole oen bali noan muik in natloa le tulu bel oen ela. Oen nataka apan nas sam banan dui deng atuil tenga las. Molota ela lo! Lole oen in nangan na tuladang el atuli li tuun. ¹⁹Oen butu-kil nol Kristus lo. Molota, Un nam mo, daid Bon. Nol Un atulin nas, banansila el Un apa man Un mana-koet ta. Un tao Un atulin nas kuat-tes taplaeng, nini Ama Lamtua Allah in kuasa ka. Nini ela, oen daid tuladang el ulat nol seen man but naling apa mumuun, le hulung apa mes nol mesa, didiin aap-ina tema na daek nal nol babanan.^j

Eta kit butu-kil nol Kristus sam, kit haup in nuli balu

²⁰Mi tuladang el noan matem leo-leo nol Kristus son, hidim mi butu-kil nol kuasa-kuaas mitang deng apan-kloma ki ngias pait lo son. Lam tasao le mi muid napiut apan-kloma ki atorang ngas bili-ngala nabale lia? Oen tek elia: ²¹“Hudu-kapas ni deken; kaa nu deken; boel binung tom na deken.” ²²Mo atorang nas, suma atuli in tao, le oen tui bel atuli lia. Molota atorang nas suma mana-koet sa-saa man mam ilang ela tuun nas! ²³Eta noan atuli li tao muid atorang nas sam, oen bali noan atuli todan one, nol oen nataka noan oen taan isi, atuil niu baktetebes, atuil in dalen deng dadale, nol atuil man in makoe isi le tao muid sa-saa man oen in dake ngas. Molota ela lo! Atorang nas tao banan nal atuli li in nangan na, nol atuli li dalen in kom le tao dadaat tas lo!

3 ¹Ama Lamtua Allah bel mi in nuli balu son, tuladang el noan Un tao mi nulim leo-leo nol Kristus. Halas ni, Kristus daad ne Ama Lamtua Allah halin kanan na, ne maan in todan-lahing dudui ka. Tiata mi musti nangan dasi-dais man in tao Ama Lamtua dalen kolo.^k ²Nangan tutungus dasi-dais man Ama Lamtua in koma ngas. Boel nangan dasi-dais man suma tao atuli li dalen kolo tuun nas deken. ³Ta mi kon tuladang el noan matem leo-leo nol Kristus se dedeng Un in mate ka. Hidim mi in nuli balu ka, sa-saa lo son, lole mi butu-kil nol Kristus son, man leo-leo nol Ama Lamtua Allah ne sorga. ⁴Kristus nuli ne mi dalen, Un kon tao mi in nuli ka le toma. Eta mam Un pait maa kam, mi kon putim maam leo-leo nol Una. Totoang nas, muun isi!

In nuli blaun nol in nuli balu

⁵Tiata mi musti soleng mi in kom le tao dadaat tas. Banansila el: kom in laok kula nol atuil didang, man ku sapa lo ka; kom in tao dasi-dais hmomos; kom le tao muid ku dalem ma in kom isi ka; kom le tao dadaat bili-ngala; nol kom naseke le totoang daid ku nena sii (molota nas

^j 2:19: Efesus 4:16   ^k 3:1: Buk in Naka-nahalit 110:1

banansila el ku hui-langus, lole ku nikit sakeng dais didang ngas lapa-lapa le dising soleng Ama Lamtua). ⁶Dais nas man tao Ama Lamtua Allah komali isi, didiin Un le hukung totoang atuil man in dai hii-ming se Un lo ngas. ⁷Hmunan nu, mi kon nulim ela, lole mi dalen nas butu-kil nol dais daat nas.

⁸Mo halas ni, mi musti soleng mi in kom le tao dadaat tas totoang. Tuladang el: komali daat; dael otot; hatu-pukun; dehet le tao didaan atuli ngaal banan; nol lote aa dadahut. ⁹⁻¹⁰Nol mi nole-lilung apa deken. Undeng mi soleng mi dalen man kom le tao dadaat tas, nol nang soleng mi lalan in nuli blaen na son.¹

Nol halas ni mi nulim seda son, nini dael balu. Na banansila el atuli kat soleng un kai-baut blaen man hmomos sas, le pake seda kai-baut balu man niu. Hmunan nu Ama Lamtua Allah man koet mia. Halas ni Un kon tao mi le taan Un taplaeng, nol tao mi le lako-lako lam daid hnika mes el Una.^m ¹¹Se in nuil balu nia, lam kit boel aa tapa bel atuli deng aap-ina likun na deken noan, oen nam atuil Yahudi tam, atuil Yahudi lo; atuil in muid sunat tam, atuil in sunat lo; atuil in laok-maa tam, atuil in taan hadat lo;ⁿ ata tam, ata lo. Nas man muun na lo! Mo in muun na ka, eta oen butu-kil nol Kristus, nol eta Un nuli ne oen dalen nas.

¹²Ama Lamtua Allah huil nal mi son, undeng Un namnau mia. Un in koma ka le mi daid Un atulin in niu man kisa nol atuil tenga las. Tiata mi musti daid atuil man in dalen kumis-mina, dael banan, dalen deng dadale, dalen mahes, nol keeh nala. ¹³Mi musti kehe nol sium taan apa mes nol mesa. Eta at mes deng mia la tao kula un tapa ka lam, boel pesang dael nolan deken. Mo mi musti nadidingun in kula na, nol bel ampong una, banansila el Ama Lamtua nadidingun mi in kula-sala ngas son.^o ¹⁴Nangan, ta in namnau ka, muun dui deng totoang. Hidim mi musti pake in namnau ne mi dalen na ngas, banansila el atuli in pake kai-baut ne un apa ka ka. Ta in namnau ka, banansila el bunga, man kit butu-tinun le taon daid seman man in leok isi. In namnau na man butu-kil kit le muik in daat lo.

¹⁵Kit haup in mole-daem nol Ama Lamtua Allah, undeng Kristus. Tiata, mi kon musti nang Kristus in dame na le mana-koet mi dalen nas. Ta Ama Lamtua in koma ka, mi totoang nuil mole-daem apa mes nol mesa, undeng mi butu-kil apa daid aap-ina mes son. Nol mi dalen nas musti nodan mamo tutungus, undeng Un in dake ngas totoang.

¹⁶Kristus in Teka-teka ngas kon musti mana-koet mi dalen nas nol mi in nuli ka. In Teka-teka nas tuladang el hmuki-nal man in osa ka, man Un

---

¹ 3:9: Efesus 4:22   ^m 3:10: Kejadian 1:26; Efesus 4:24   ⁿ 3:11: Alkitab dais Yunanin dul noan, "atuil Barbar nol atuil Skutia". Oen noken atuil Barbar ras, atuil in laok-maa man likun deng pamarenta Roma la in kuasa ka. Oen kon noken atuil Skutia las, atuil in taan hadat lo.   ^o 3:12-13: Efesus 4:2,32

bel mias. Oen tulu lalan le mi taan nal dasi mamu, muid Ama Lamtua in nangan na. Hidim, mi pake nal in Teka-teking nas, le tui nol tek nuting apa mes nol mesa. Eta tui mi atulin nas sam, tuis nini dael banan man inu nol in nodan mamu. Nini totoang dain in naka-nahalit tas le naka-halit Ama Lamtua Allah. ¹⁷Mi niam, daid Yesus Kristus atulin son. Tiata nangan, ta totoang mi in aa ngas, kil Un ngala ka. Nol totoang mi in tao ngas, kon kil Un ngala ka. Hidim asa man mi in tao ngas totoang, nadidingun deken le “nini ngaal” deng mi Lamtuan, Yesus Kristus. Nol nodan mamu tutungus se Ama Lamtua Allah, Un Ama ka.^p

Atuil Kristen nas mes nol mesa lam, nuli ka elola la?

¹⁸Sapa-bihata me! Mi musti hii-ming se mi sapa-bikloben nas, undeng atuli-atuli in muid Yesus Kristus sas, musti daek ela.^q

¹⁹Sapa-biklobe me! Mi musti namnau mi sapa-bihatan nas, mo tao sus oen le oen dalen iil deken.^r

²⁰Ana-ana me! Mi musti hii-ming mi ina-aman nas se totoang dais saa tuun, ta na man tao Ama Lamtua dalen kolo.^s

²¹Atuil blalan me! Boel tudan-kida mi anan nas, didiin oen siu-hii lo le pesang dael nol mi deken.^t

²²Atuil in dake me! Se apan-kloma kia, mi musti daek muid mi tuang nga se osa-lalan nas totoang. Nuting sila se oras oen in maa ngat mia ka deken. Molam nukleka, le tao oen dalen nas kolo tutungus. Daek totoang osa las nol in toma, undeng mi tana noan, Ama Lamtua Allah man tinang-ngat mia. ²³⁻²⁴Mi daek asa tuun kon no, daken baktetebes nol in makoe. Mi musti daek banansila el noan mi daek bel mi Lamtuan, Yesus Kristus, mo bel atuli li lo. Ta mi lii-lau Una. Nol mam Un bel seda mi in susa-kae ka nini pusaka se sorga. ²⁵Mo eta mi daek nol in toma lo kam, mam Un hukung mia. Ta Un nam mo lolo, nol huil sila lo.^u

4 ¹Tuang-tuang me! Mi musti mana-koet mi atulin in loka-loka ngas sam, nol in toma. Nangan, ta mi kon muik mi Tuang ne sorga man mana-koet mia.^v

In tui-teka ngas

²Mi musti makoe se in kohe-kanas tutungus. Nol mi musti nangan taan deng dasi-dais man mi in aa nol Ama Lamtua Allah ngas, nol kohe-kanas nini dalen in inu nol in nodan mamu. ³Nadidingun in kohe-kanas bel kami deken, nol nodan le Ama Lamtua Allah sai lalan, le halin kaim tek nal atuli li dasi-dais deng Kristus man hmunan nu buni-napang nabale

---

^p 3:16-17: Efesus 5:19-20   ^q 3:18: Efesus 5:22; Petrus mesa la 3:1   ^r 3:19: Efesus 5:25; Petrus mesa la 3:7   ^s 3:20: Efesus 6:1   ^t 3:21: Efesus 6:4   ^u 3:22-25: Efesus 6:5-8; Dehet Ulang deng Lalan in Nuli 10:17; Efesus 6:9   ^v 4:1: Efesus 6:9

ngas. Nadidingun deken, ta auk in tamang bui nia, undeng auk tek atuli li deng Kristus. ⁴Kohe-kanas le auk tek Dehet Dais Banan na nol langa baktetebe, le halin atuli li nangan taan nol babanan.

⁵Nuil se atuil in parsai Yesus Kristus lo bii ngas hlala kam, nuil nol babanan. Pake babanan dola man Ama Lamtua in bel mia ngas.^w ⁶Eta mi aa kam, aa babanan le halin tom nol atuli li dalen. Aa kam boel tao oen ngalas deken. Nini dasi-dais man in toma, le halin eta muik atuli in keket mia kam, mi siut nal nol babanan.

Paulus hep un surat ta

⁷Tahang ta Tikikus le tia dehet bel mi deng auk in dili-dada kia. Un na mo, kaim pail-kakan in namnau, man lii-lau Ama Lamtua atulin nas nol in makoe. Hmunan nu, un kon lako-daek Ama Lamtua osa la leo-leo nol au.^x ⁸Auk nutus un ela, le un tia tao teken mi dalen nas, nol dehet mi deng kaim in ne ia ngias.^y ⁹Auk kon tadu Onesimus le pait leo-leo nol una. Onesimus na mo, kaak-pail in makoe man kit in namnau. Un na mo, mi atulin esa. Oen duas man, mam dehet bel mi totoang asa man in daid son se ia ngias.^z

¹⁰Aristarkus tunang bel mi boa-blingin. Oen tahang un ne bui ki leo-leo nol au. Barnabas kela in ngaal Markus sa, tunang bel mi boa-blingin kon. Hmunan nu, auk hid mi meman son noan, eta Markus tia meo mia lam, sium un babanan.^a ¹¹Yesus, (man kaim kon haman noan, “Yustus”) kon tunang bel mi boa-blingin. Deng totoang kit tapan in lako-daek Ama Lamtua Allah osa la ngas, suma oen tilus siis man daid atuil Kristen deng bangsa Yahudi lia. Nol oen niam, man tao teken auk daleng ngia.

¹²Mi tapan Epafras, ne ia, un kon tunang boa-blingin bel mia. Un daid Yesus Kristus atulin in loka-loka. Un kohe-kanas mumuun bel mi tutungus, nol nodan le Ama Lamtua Allah tao tes mia, tao mi le nuil titu-tema, nol tao mi le taan baktetebe Un in koma ka.^b ¹³Auk tek mi meman noan, Epafras nam, daek hiti-late son bel mia, nol bel atuli-atuil Kristen in se kota Laodikia nol kota Herapolis.

¹⁴Muik in tunang boa-blingin deng Demas, nol dokter Lukas, man kit in namnau.^c

¹⁵Auk tunang boa-blingin bel kaak-pail in parsai man in ne kota Laodikia ngas. Nadidingun auk in tunang boa-blingin bel maam Nimfa, nol atuli-atuil in parsai man taom nakbua se un uma la ngas deken.

¹⁶Eta mi totoang man se Kolose ngias les hidi surat ni son nam, tunang napiut bel atuil in parsai man in ne kota Laodikia ngas le oen les nalan kon. Mi kon musti les surat man auk in tunang net bel oen son nas.

^w 4:5: Efesus 5:16   ^x 4:7: Dehet deng Aan in Nutus sas 20:4; Timotius dua la 4:12

^y 4:7-8: Efesus 6:21-22   ^z 4:9: Filemon 10-12   ^a 4:10: Dehet deng Aan in Nutus sas 19:29, 27:2; Filemon 24; Dehet deng Aan in Nutus sas 12:12, 25, 13:13, 15:37-39

^b 4:12: Kolose 1:7; Filemon 23   ^c 4:14: Timotius dua la 4:10, 11; Filemon 24

¹⁷Tek nuting Arkipus noan, “Ku nadingun in lako-daek nuli os man ku in sium deng Ama Lamtua son na deken.”^d

¹⁸Nadingun oen in tahang auk nabel ne bui ki dalen nia ki deken. Auk nodan le Ama Lamtua Allah tulu Un dalen banan na bel mia.

*Tinang tiam surat ni, auk dulan nini auk imang ngi esa,
Boa-blingin deng au,
Paulus*

---

^d 4:17: Filemon 2